

44 PARTIKAMMERATER

ET GODT NYTÅR ØNSKER VI HINANDEN
OG GIVER HÅNDSLAG PÅ I UBRYDELIG TROSKAB
MOD IDE PARTIFØRER OG PARTI AT FORTSÆTTE
KAMPEN OG ARBEJDET I 1944 FOR DANMARKS
LYKKELIGE FREMTID SOM NATIONALSOCIALISTISK
STAT I DET NYE EUROPA

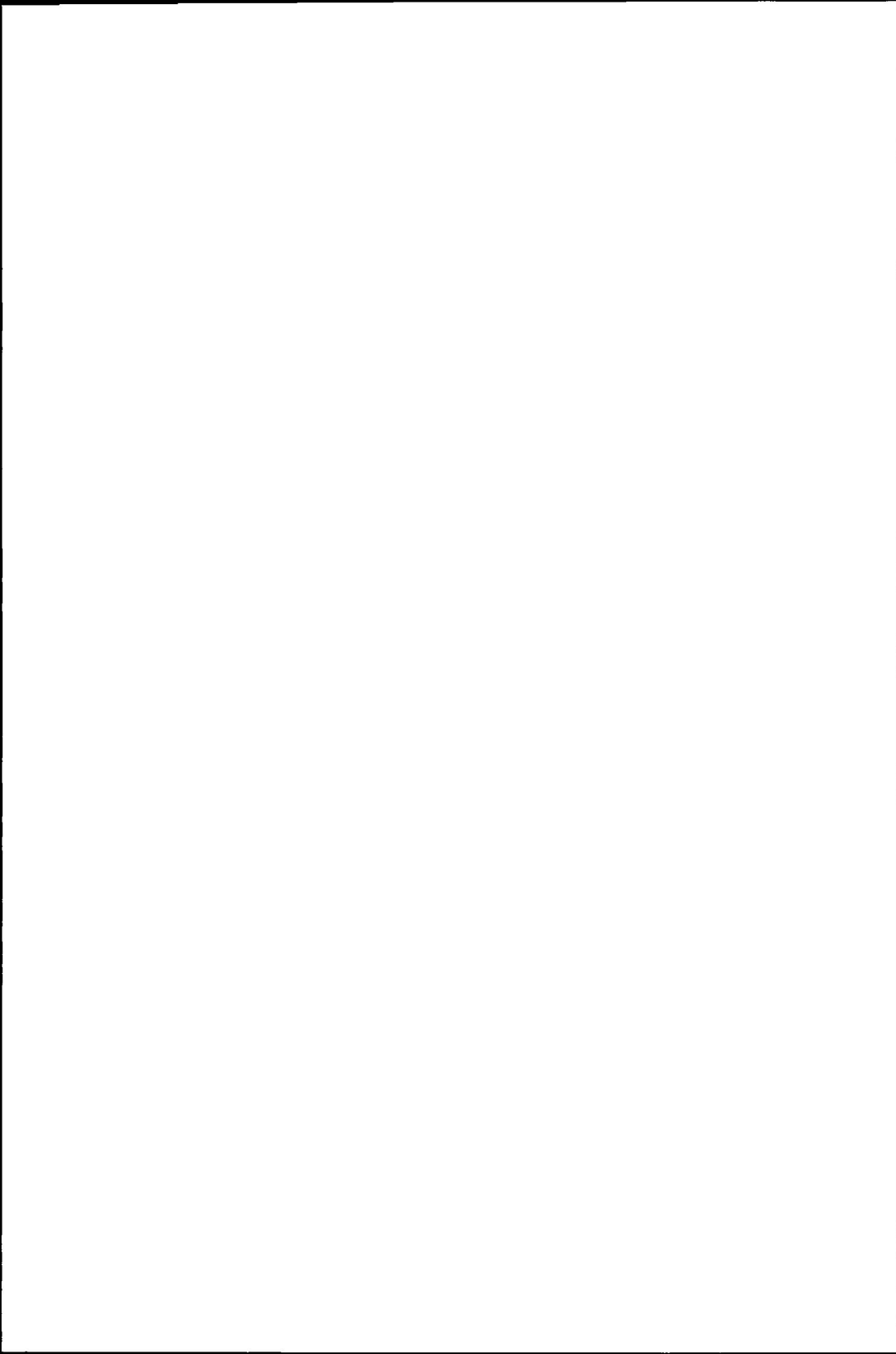
HIL
FRITS CLAUSEN! 44

DANSK
FRONT

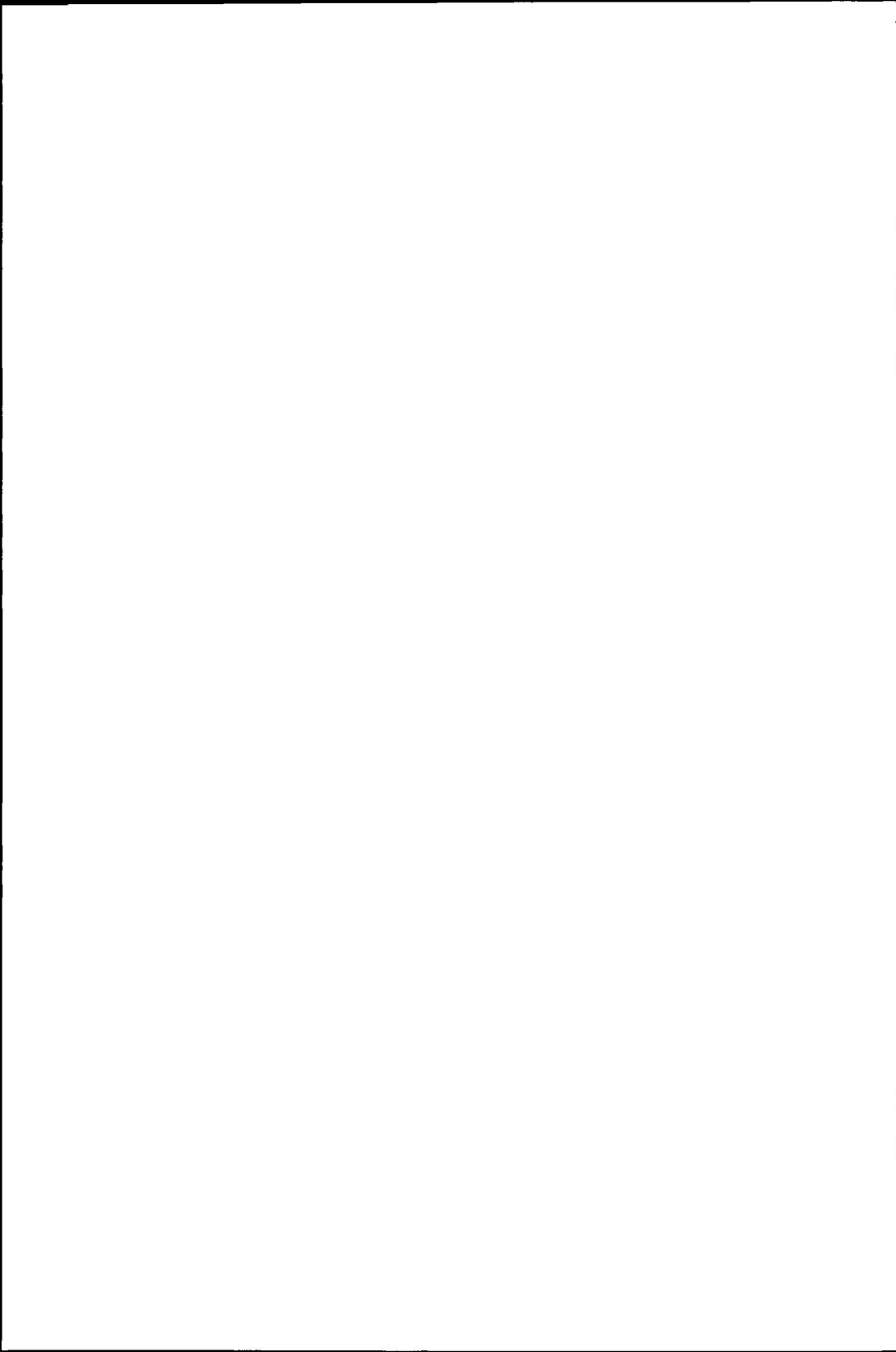

Sønderjyske
årbøger
2005

Sønderjyske årbøger
2005

Sønderjyske årbøger

2005

Redaktion:

Axel Johnsen

Tina Sahl Lydixen

Jesper Bolund Nielsen

Historisk Samfund for Sønderjylland

Skrift: Palatino
Tryk: P.J.Schmidt Grafisk produktion, Vojens
Bogbinder: J.P.Møller, Haderslev
ISSN 0106-4452

Forsidebillede:

I december 1943 sendte DNSAP's blad *National-Socialisten* denne nytårshilsen til partikammeraterne med en særlig hilsen til partifører Frits Clausen, der havde meldt sig til tysk krigstjeneste for at fortsætte kampen for Danmarks lykkelige fremtid som nationalsocialistisk stat. Inde i årbogen skildrer forskningschef John T. Lauridsen DNSAP's historie 1943-1944 - set fra partiets afdeling i Sønderjylland. Tegning af Gudmund Hentze i *National-Socialisten* 30.12.1943.

Indhold

Artikler

<i>John T. Lauridsen</i> : Ellum og Barvid Syssel 1943–44. En studie i DNSAP's lokalhistorie	7
<i>Erik Nørr</i> : SIFU på Nordals. Lærerafskedigelserne ved Nordborg Skole i 1920'erne	57
<i>Jesper Bolund Nielsen</i> : Dansk spejderarbejde i Flensborg 1919–1939 – en kastebold i grænsekampen	95
<i>Christian Bo Bojesen</i> : Skove omkring Sønderborg. Skoven som ressource 1500–1800	133
<i>Lisbeth Aagaard Larsen</i> : Driftige gårdmænd i Brede. De første folkelige bevægelser i Brede Sogn i slutningen af 1800-tallet	163

Nekrolog	186
--------------------	-----

Forfatterliste	188
--------------------------	-----

Anmeldelser

Bonn-erklæringen og de unge (ved <i>Martin Klatt</i>)	190
Dalgård, Sune: Kanslere og kancellier – især »tyske« i Danmark og Holsten hen imod enevælden (ved <i>Klaus-Joachim Lorenzen-Schmidt</i>)	191
Det Sønderjyske Landbrugs Historie, bind 2. Jernalder, Vikingetid og Middelalder (ved <i>Jytte Ringtved</i>)	193
Eisenschmidt, Silke: Grabfunde des 8. bis 11. Jahrhunderts zwischen Kongeå und Eider (ved <i>Anne Pedersen</i>)	195
Fenger, Thomas Uhre: Efterårsgensyn (ved <i>Preben Sørensen</i>)	198
Hellmuth Andersen, H.: Til hele rigets værn (ved <i>Nis Hardt</i>)	199
Historischer Atlas Schleswig-Holstein Band 3 (ved <i>Lars N. Henningsen</i>)	200
Johannsen-Bojsen, Karin: Sydslesvigpige (ved <i>Birte Blønd</i>)	202
Johnsen, Axel: Dannevirke og Ejderfolk (ved <i>Broder Schwennsen</i>)	204
Loxtermann, Thomas: Das deutsch-dänische Grenzgebiet als Modell nationalstaatlicher Minderheitenpolitik? (ved <i>Martin Klatt</i>)	207
Lund Andersen, Mette: Grænsen i hverdagen – grænsen i hovedet (ved <i>Gerd Diercksen</i>)	209
Marckmann, Anton: Ofrene fra den store krig 1914–1918 (ved <i>Tage Grodum</i>)	210
Minority Policy in Action: The Bonn-Copenhagen Declarations in a European Context 1955–2005 (ved <i>Peter Thaler</i>)	212

Nielsen, Rasmus: Bonden fra Ringe – helten fra Torsted. En dansk dragons sandfærdige beretning (ved <i>Bjørn Østergaard</i>)	214
Kong Christian VIII.s breve 1813–1848. Augustenborgerne Louise Au- gusta og Caroline Amalie (ved <i>Hans Schultz Hansen</i>)	215
Ottesen, Doris: Bordesholmaleret i Slesvig Domkirke (ved <i>Sissel F. Plathe</i>)	216
Panten, Albert: Die Nordfriesen im Mittelalter (ved <i>H.E. Sørensen</i>) . . .	218
Sandbjerg mellem sø og sund (ved <i>Mikkel Venborg Pedersen</i>)	219
Schöning, Heinz-Herbert og Dirk W. Kupfer: Die Flensburger Kreisbahnen (ved <i>Gerret Liebing Schlaber</i>)	221
Siewertsen, Benny: Friserne – vore glemte forfædre (ved <i>Thomas Steensen</i>)	222
Slesvig, Preussen, Danmark (ved <i>Klaus-Joachim Lorenzen-Schmidt</i>)	223
 Arkiver, museer og forskningsinstitutioner	 225
 Fra den lokalhistoriske arbejdsmark	 258
Historisk Samfund for Sønderjylland	258
Andre landsdelsdækkende foreninger	269
Lokalhistoriske foreninger og arkiver	271
Oversigt over årsskrifter og periodica	298
 Historisk Samfund for Sønderjylland, styrelse, amtskreds- udvalg og regnskab	 306